

Ekofaxismoaren alternatiba

DIEGO PALLÉS

Txernobyli buruzko telesailaren zenbait *meme* ikusi nituen Zaldibarko krisia zela-eta, orain dela aste batzuk. Umore beltza baino, kritika politikoa zen xedea. Gobernuaren jarrera, arduradunen ustelkeria, ezaxola zabortegiko eta larrialdi zerbitzuetako langileen osasunarekin, ingurune pozoitua eta, oro har, hasieratik ustela zen modelo baten kolapsoa: denak lar ezagunak ziren jende askorentzat. Iaz, pantailetan jende askok drama haren irudikapena larritasun handiz ikusten zuen bitartean, beharbada lasaitasun sentimendu bat ere sentitu zuen, gurean horrelako hondamendirik sor dezakeen sistema arrotza zaigulakoan.

Zer aldatu da 80ko hamarkadatik hona? Hango zein hemengo agintariak krisi ekologiko eta sozialetan sakontzeko errezetak jarraitzen dituzte zintzo-zintzo. Merkatuen eta eliteen mesedeko logikek oraindik menperatzen dituzte naturarekiko harremanak. Sistemak ekonomiaren eta kontsumoaren hazkunde mugagabea behar izaten jarraitzen du, eta horretarako, lehengaiak ahalik eta merkeen lortzeko beharra du (horrek, gehienetan, ahalik eta kutsakorren esan nahi izaten du).

Gero eta gehiago onartzen ari da, ordea, garapenaren ideologiak iraungitze data jartzen diola egungo zibilizazioari,

ez dagoela hainbesteko zaborra eta kutsadura sortzen jarraitzerik, ez dagoela mineral eta erregairik hutsetik sortzerik. Baina premiazkoa da ikertzea zein ondorio politiko ere ekar diezaguke egungo egoerak. Krisi sozial eta ekologikoen aurrean modelo aldaketa sakonen bat proposatu ordez soluzio teknoutopiko edo egin ezinetan ari direnak ez dituzte soilik arazoa areagotuko eta indarrak xahutuko, jendearen etsipena eta bazterkeria ere sustatuko dituzte. Eta erreakzionarioak bazterkeriak sortuak direla onartzen badugu, arazo ekologiko eta sozialak izateaz gain, askatasun- eta duintasun-arazo larriak edukiko ditugu.

Edukiko? Dagoeneko ikusten ditugu jendearen etsipena hurkoaren aurkako gorrotoa sustatzeko bideratzen duten ideologiak indartzen. Krisi ekologikoei ez-ikusiarrena egiten diote eskuin muturrerako talde askok, baina gero eta gehiagok onartzen dute arazoa existitzen dela, eta autoritarismoa logika ekologikoa batean oinarritzen saiatzen ari dira.

Egungo agintarien jardun antisoziala eta antiekologikoaren ondorioz, ez da sen ona halabeharrez inposatuko. Alternatiba ekofaxistak ez du kolapsoa ekidingo, ez gaitu gizakion existentzia inoiz ez bezala kolokan jarri gaituen zerumugatik aldentuko. Baina bitartean nagusitu egin daiteke. ●

Argazkiez

CASTILLO SUÁREZ
IDAZLEA

Ez naiz argazki zalea. Tarteka saketako telefonoa hustu egiten dut eta mezu eta elkarrizketekin batera argazkiak ezabatzen ditut. Nolanahi ere, badira bi memorian uzten ditudanak beti. Batean gure aita agertzen da, bere tailerrean, Jose Ramón Anda eskultorea eta Alain Anda iloba arrimuan dituela. Eskultura baten inguruan daude, gure etxean denbora luzez egon zena konpontzeko. Argazki hura atera nuenean ez nintzen jabetzen zeinen arrasto sakona utziko zidan aitak, ironiarako dugun joera arriskutsua barne.

Beste argazkian Oskar Alegria zinegile eta bere aita Jesús Alegria daude. Veneziako Zinemaldian daude biak. Traje eta korbatarekin Jesús, amerikana eta ator zuriarekin Oskar. *Zumiriki* mustu zuten eguna zen. Gustatzen zait argazkia nabariak direlako aitaren harrotasuna eta semearen esker ona. Nor eta zer garen ez baitugu guk erabakitzen gehienetan, kontrakoa dirudien arren. Herentzian inguruari erreparatzeko modua jaso dugu aitengandik. Eta horrek egiten gaitu heterodoxo eta, batzuetan, ulergaitz. ●